

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора

Житомирського національного
агроекологічного університету

О. В. Скидан

О. В. Скидан 2014 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про Інституційний репозитарій (електронний архів)
Житомирського національного агроекологічного університету**

Затверджено
рішенням Вченої ради ЖНАЕУ
від 26.11.2014 р., протокол № 3

Викладені основні положення створення та функціонування інституційного репозитарію Житомирського національного агроекологічного університету.

Укладачі: Скидан О. В., д.е.н.; Ігнатюк М. В.; Рехтер Н. М.; Сталідзанс Л. Я.

Положення про Інституційний репозитарій (електронний архів) Житомирського національного агроекологічного університету : затв. рішенням Вчен. ради ЖНАЕУ від 26.11.2014 р., протокол № 3 / уклад. О. В. Скидан, М. В. Ігнатюк, Н. М. Рехтер, Л. Я. Сталідзанс ; ЖНАЕУ. – Житомир, 2014. – 7 с.

1. Загальні положення

1. Положення про Інституційний репозитарій (електронний архів) Житомирського національного агроекологічного університету (далі – Положення) визначає основні поняття, завдання, принципи його наповнення та функціонування і регламентує основні засади управління репозитарієм університету.

2. Інституційний репозитарій (далі – Репозитарій) – це електронний архів, що накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує довготривалий відкритий доступ до творів шляхом їх архівування та самоархівування, є частиною загальної електронної бібліотеки університету та складовою інтегрованої інформаційної системи університету.

3. Назва IRZNAU є аббревіатурою повної назви Інституційного репозитарію Житомирського національного агроекологічного університету англійською мовою: Institutional Repository of Zhytomyr National Agroecological University.

4. Адреса Репозитарію в Інтернеті: <http://ir.znau.edu.ua>.

5. Основні терміни:

➤ **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право та суміжні права», іншого закону чи договору.

➤ **Відкритий доступ (ВД)** – розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ до яких дозволений правовласниками. Технічне здійснення доступу всім охочим надається у будь-який час і без обмежень.

➤ **Депозитор** – особа, яка здійснює архівування матеріалів в Репозитарії.

➤ **Репозитарій (електронний архів)** – це місце, де зберігаються і підтримуються різні дані. Інституційний репозитарій відкритого доступу – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.

➤ **Самоархівування** – розміщення автором безкоштовного примірника електронного документа у всесвітній мережі Інтернет з метою забезпечення відкритого доступу до нього.

6. Функціонування Репозитарію здійснюється відповідно до чинної міжнародної, загальнодержавної законодавчої та внутрішньоуніверситетської нормативної бази та цього Положення. До Положення у мотивованих випадках за наказом ректора або за рішенням Вченої ради можуть вноситися відповідні зміни.

2. Призначення, мета, завдання, функції Репозитарію

1. Основне призначення Репозитарію – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

2. Мета Репозитарію:

➤ забезпечення накопичення, систематизації та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти;

➤ сприяння зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі, збільшення цитованості наукових публікацій співробітників університету шляхом забезпечення вільного доступу до них;

➤ створення надійної і доступної системи обліку публікацій наукових інститутів, факультетів, підрозділів і окремих співробітників університету.

3. Завдання Репозитарію:

➤ створення організаційної, технічної, інформаційної інфраструктури Репозитарію університету для розвитку та поширення наукових публікацій у відкритому доступі, збільшення впливу наукових досліджень університету шляхом забезпечення вільного доступу та розширення аудиторії їх користувачів (наукової спільноти України та світу);

➤ накопичення, збереження, розповсюдження та забезпечення довготривалого, постійного та надійного доступу до наукових досліджень науково-педагогічного персоналу, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів університету;

➤ забезпечення середовища, що дозволяє науково-педагогічному персоналу, співробітникам, докторантам, аспірантам та студентам розміщувати наукові дослідження в електронній формі у Репозитарій; стимулювати та забезпечувати відкритий доступ до їх наукових досліджень.

4. Репозитарій, орієнтований на науково-педагогічний персонал, докторантів, аспірантів та студентів, виконує наступні функції:

➤ навчальну, що спрямована на сприяння навчальному процесу;

➤ наукову, що спрямована на сприяння науково-дослідницькому процесу;

➤ довідково-інформаційну, що спрямована на задоволення інформаційних запитів;

➤ поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань і їх збереження.

3. Управління Репозитарієм

1. Загальне управління Репозитарієм здійснює Координаційна рада, до якої входять ректор (голова), проректор з навчальної роботи, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку, учений секретар, начальник інформаційного відділу, директор бібліотеки.

2. Бібліотека університету виступає адміністратором Репозитарію, а також здійснює інструктивно-методичний супровід депозиторів по розміщенню матеріалів у електронному архіві.

3. Програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує бібліотека.

4. Технічну підтримку та збереження (резервне копіювання) електронних документів Репозитарію забезпечує інформаційний відділ університету.

5. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів із Репозитарію, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Координаційна Рада.

4. Структура Репозитарію

1. Репозитарій є універсальним за змістом науковим архівом. До його структури входять фонди та колекції наукових інститутів, структурних підрозділів університету у кореневому каталозі (Додаток 1). При необхідності за рішенням Координаційної ради можуть створюватись інші підфонди та колекції.

2. Тематичний склад колекцій визначається відповідно до наукового та навчального процесів університету. У Репозитарії розміщуються:

➤ в обов'язковому порядку твори, які рекомендовані до видання Вченою радою університету та/або видані при повному або частковому фінансуванні університету у редакційно-видавничому відділі чи в інших видавництвах;

➤ статті, монографії, препринти, тези доповідей наукових конференцій, матеріали конференцій, збірники наукових праць, патенти, посібники, підручники, звіти з науково-дослідної роботи;

➤ наукові публікації, опубліковані в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення в Репозитарії зі сторони видавництва;

➤ автореферати дисертацій, що захищені докторантами, аспірантами, здобувачами університету.

3. За видами електронних ресурсів Репозитарій не має обмежень. Це можуть бути текстові, числові, картографічні, аудіо- та відеодані, інтерактивні мультимедіа.

4. Хронологічні рамки щодо термінів зберігання документів у Репозитарії не встановлюються.

5. Електронні ресурси в Репозитарії знаходяться у відкритому доступі.

5. Принципи створення та функціонування Репозитарію

1. Репозитарій – це веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база даних (електронних копій документів), що визначені однією організацією – університетом.

2. Репозитарій створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Archives Initiative – Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати Репозитарій у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.

3. Репозитарій поповнюється документами автора шляхом самоархівування. Для здійснення самоархівування автори повинні зареєструватись та отримати права депозитора у адміністратора Репозитарію для роботи у відповідній колекції.

4. Депозиторами можуть бути науковці та співробітники університету, особи, офіційно не зареєстровані як співробітники університету, якщо вони є співавторами, докторанти, аспіранти, студенти (за наявності рекомендації наукового керівника).

5. Роботи аспірантів і студентів можуть бути розміщені науковим керівником самостійно, який реєструється у Репозитарії і підтверджує свою рекомендацію.

6. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак, рекомендуються для використання певні формати у кожному з видів:

Формати, що рекомендуються при розміщенні матеріалів

Ресурс	Назва формату	Тип файлу
Текст	Adobe Portable Document Format, Microsoft Word Document	pdf (доступний для копіювання), doc, docx
Презентація	Microsoft PowerPoint	ppt, pptx
Таблиці	Microsoft Excel	xls, xlsx
Зображення	JPEG (Joint Photographic Experts Group), GIF (Graphics Interchange Format)	jpg, jpeg, gif
Аудіо	WAV (Waveform Audio Format), MP3	wav, mp3
Відео	MPEG (Moving Picture Experts Group)	mpeg, mpg, mpe

8. Якщо кафедра, рада факультету визнають низький рівень роботи, що представлена автором в Репозитарії, Координаційна рада дає доручення адміністратору Репозитарію вилучити цей документ.

6. Прикінцеві положення

1. Всі зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора про внесення змін та доповнень або про затвердження нової редакції Положення.
2. При затвердженні нової редакції попереднє Положення втрачає чинність.

СТРУКТУРА ІНСТИТУЦІЙНОГО РЕПОЗИТАРІЮ ЖНАЕУ

- Інститути, факультети та підрозділи університету
 - Бібліотека
 - Бібліографічні видання
 - Статті
 - Інститут післядипломної освіти та дорадництва
 - Науково-дослідний інститут регіональних екологічних проблем
 - Науково-інноваційний інститут агротехнологій та землеустрою
 - Науково-інноваційний інститут екології та лісу
 - Науково-інноваційний інститут економіки і агробізнесу
 - Науково-інноваційний інститут механізації агропромислового виробництва та енергоефективності
 - Науково-інноваційний інститут тваринництва та ветеринарії
 - Факультети
 - Агрономічний
 - Кафедра геодезії та землеустрою
 - Автореферати та дисертації
 - Матеріали конференцій
 - Монографії, розділи монографій
 - Статті
 - Патенти
 - Підручники, посібники
 - ...
- Періодичні видання
 - Вісник ЖНАЕУ
 - Архів
 - ...
- Роботи аспірантів та докторантів
 - 03.00.16 – Екологія
 - 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством
 - 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)
- Роботи студентів